

справа №991/7476/25

провадження №2-а/991/9/25

ВИЩИЙ АНТИКОРУПЦІЙНИЙ СУД

РІШЕННЯ

Іменем України

«04» вересня 2025 року

м. Київ

Вищий антикорупційний суд колегією суддів у складі:

головуючого: Шкодін Я.В.,

суддів: Задорожної Л.І., Федорова О.В.,

за участю секретаря судового засідання: Захарії О.В.,

позивача: представника Міністерства юстиції України - Гречки А.О.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в залі суду в м. Києві адміністративну справу за позовом Міністерства юстиції України (місто Київ, вулиця Городецького, 13, 01001, код ЄДРПОУ 00015622) до ОСОБА_1 (остання відома адреса місцезнаходження: АДРЕСА_1 , РНОКПП: НОМЕР_1), треті особи, які не заявляють самостійних вимог на стороні відповідача: ОСОБА_2 (остання відома адреса місцезнаходження: АДРЕСА_1 , РНОКПП: НОМЕР_2); ОСОБА_3 (остання відома адреса місцезнаходження: АДРЕСА_1 , РНОКПП: НОМЕР_3); ОСОБА_4 (остання відома адреса місцезнаходження: АДРЕСА_1 , РНОКПП: НОМЕР_4); Товариство з обмеженою відповідальністю «Е.С.П. ТЕХНОЛОГІЇ» (адреса місцезнаходження юридичної особи: 08300, Київська обл., м. Бориспіль, вул. Горького, буд. 42, офіс 2, код ЄДРПОУ: 38661008) про застосування санкції, передбаченої пунктом 11 частини 1 [статті 4 Закону України «Про санкції»](#),

ВСТАНОВИВ:

21 липня 2025 року до Вищого антикорупційного суду звернулось Міністерство юстиції України (далі - позивач) з адміністративним позовом до ОСОБА_1 (далі - відповідач), треті особи, які не заявляють самостійних вимог на стороні відповідача: ОСОБА_2 , ОСОБА_3 , ОСОБА_4 , Товариство з обмеженою відповідальністю «Е.С.П. ТЕХНОЛОГІЇ» (далі - ТОВ «Е.С.П. ТЕХНОЛОГІЇ») про застосування санкції, передбаченої пунктом 11 частини 1 [статті 4 Закону](#)

[України «Про санкції»](#) та стягнення у дохід держави активів, які перебувають у власності ОСОБА_1 , а також активів, щодо яких ОСОБА_1 може вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними через пов'язану особу, ОСОБА_2 .

Короткий зміст адміністративного позову та його обґрунтування.

Позовні вимоги обґрунтовані тим, що рішенням Ради національної безпеки і оборони України (далі - РНБО) від 22 листопада 2024 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» (введене в дію [Указом Президента України від 22 листопада 2024 року №779/2024](#)) стосовно ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , громадянство - Україна (порядковий номер 7), застосовано санкції, зокрема у виді блокування активів на 10 років. Крім цього, іноземними країнами застосовано економічні персональні санкції стосовно ОСОБА_1 , в тому числі у зв'язку із діями, направленими на підривання територіальної цілісності України. Зокрема Урядом Канади прийнято рішення щодо внесення змін до Положення про спеціальні економічні заходи (Україна):SOR/2022-30 від 24 лютого 2022 року, на підставі якого до Зведеного канадського санкційного списку під номером 204 додано ОСОБА_1 .

Позивач зазначає, що народжений у с. Бузівка Жашківського району Черкаської області ОСОБА_1 , який був мером міста Черкаси (1994 - 2002 роки), у 1999 році - кандидатом в Президенти України, народним депутатом України V, VI та VII скликань (в 2012-2014 роках член забороненої політичної партії «Партія регіонів»), обіймав посади заступника голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва (2006 - 2007 роки), генерального директора акціонерного товариства закритого типу «Інформаційне агентство «ЕКСПРЕСІНФОРМ» (2009 -2010 роки), заступника голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (2012 - 2014 роки), мав звання Заслуженого юриста України, щонайменше з 24 лютого 2022 року перейшов на бік ворога під час збройного конфлікту, надав іноземній державі та її представникам допомогу в проведенні підривної діяльності проти України шляхом здійснення російської пропаганди серед місцевих мешканців, сприяє формуванню та поширенню дезінформаційних матеріалів, що дискредитують українську державу, її владу та Збройні Сили України, корелюють із позицією вищого політичного керівництва держави-агресора, виправдовують військову агресію російської федерації, систематично продовжує публічно підтримувати та поширювати російську пропагандистську риторику за допомогою російських ЗМІ. Більше того, встановлено, що ще у 2016 році ОСОБА_1 звертався до суду рф із заявою стосовно встановлення факту, що має юридичне значення, а саме: стосовно так званого «государственного переворота на Украине в феврале 2014 года», яка

містить пропагандистські наративи, спрямовані на дискредитацію подій Революції Гідності та учасників тих подій - Героїв Небесної Сотні, що свідчить про легітимізацію з його боку подальших дій рф щодо України, інформаційне сприяння діям держави-агресора шляхом поширення публічних заяв та звернень, які суперечать національним інтересам України та ставлять під сумнів офіційно закріплену позицію України щодо оцінки Революції Гідності (рішення «Дорогомиловського районного суду г. Москви» від 27 грудня 2016 року). До того ж ОСОБА_1 обвинувачується у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 [ст. 111 КК України](#) (державна зрада) та ч. 1 [ст. 332-1 КК України](#) (незаконне перетинання державного кордону України) в межах кримінального провадження №22022101110000331 від 09 вересня 2022 року (обвинувальний акт від 27 жовтня 2022 року перебуває на розгляді Вишгородського районного суду Київської області) стосовно того, що з 24 лютого 2022 року по 15 березня 2022 року він незаконно перетнув державний кордон України поза встановлених пунктів пропуску з метою заподіяння шкоди державним інтересам України, поширював російську пропаганду серед жителів села Катюжанка Вишгородського району Київської області (яке з 25 лютого 2022 року по 31 березня 2022 року перебувало під окупацією військових збройних сил рф) про виправдовування, визнання правомірною та заперечення збройної агресії рф проти України, тимчасової окупації частини території України, глорифікацію осіб, які здійснювали збройну агресію рф проти України, перебуваючи при цьому на території с. Катюжанка та застосовуючи як інструмент поширення «ідей руського миру» ЗМІ рф, яким надавав інтерв'ю та коментарі антиукраїнського змісту стосовно подій, які відбувались на тимчасово окупованих територіях України, нібито протиправних дій української влади та військових, ототожнюючи українську владу з «нацистами», а рф представляючи такою, що визволяє мешканців України від «нацизму», нав'язував антиукраїнську позицію та дискредитував представників української влади.

Наведені обставини, за твердженням позивача, свідчать про те, що щонайменше з 27 грудня 2016 року діяльність ОСОБА_1 має системний характер і направлена на підтримку політики держави-агресора та дискредитацію державної влади України, яка триває потеперішній час, адже він публічно підтримує та поширює наративи російської пропаганди з метою формування спотвореної позиції на події, які відбуваються в Україні, і військову агресію, яку рф вчиняє щодо України.

Такі дії ОСОБА_1 свідчать про наміри дискредитувати Україну як державу, органи державної влади України і Сили безпеки і оборони України та кваліфікуються як інформаційне сприяння вчиненню дій, зазначених у підпункті «в» пункту 1 частини першої [статті 5-1 Закону України «Про](#)

[санкції](#)», шляхом безпосереднього здійснення публічних дій, спрямованих на: виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії проти України, окупації територій України, вчинення діянь, які, відповідно до норм міжнародного права та/або законодавства України, мають ознаки воєнних злочинів, геноциду або злочинів проти людяності; підтримання політики держави-агресора щодо невизнання права Українського народу на самоідентифікацію та самовизначення, викривлення уявлення про самобутність Українського народу та його прагнення до незалежності, що реалізується через поширення фальшивих ідеологем, в основі яких лежить завідомо хибне та маніпулятивне ототожнення українського патріотизму з «нацизмом» чи іншими людиноненависницькими ідеологіями; розпалювання ненависті до Українського народу, його культури, державної мови, національної ідентичності, тож є підставами для застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої [статті 4 Закону України «Про санкції»](#) у відповідності до ч.1 [ст. 5-1 цього Закону](#).

Позивач зазначає, що, згідно з чинним законодавством, пропаганда російського нацистського тоталітарного режиму, до якої вдавався ОСОБА_1 як до, так і після повномасштабного вторгнення рф 24 лютого 2022 року, є формою терористичної діяльності, відповідно до [ст. 1 Закону України «Про боротьбу з тероризмом»](#).

Отже, оскільки відповідач продовжив сприяти завданню істотної шкоди національній безпеці України, яка підтверджується фактом підтримки ним державної політики рф, пропагандою російського нацистського тоталітарного режиму та збройної агресії рф як держави-терориста проти України, що призвело до захоплення частини території України, руйнування населених пунктів, промислової та цивільної інфраструктури, людських втрат, то його діяльність відповідає ознакам підтримки терористичної діяльності держави-агресора, становить загрозу національній безпеці України, тож співвідноситься із положеннями [Закону України «Про санкції»](#) та стягненням в дохід держави активів, які належать відповідачеві прямо та/або опосередковано, та щодо яких він вчиняє дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

За результатами узагальнення отриманої позивачем інформації встановлено, що ОСОБА_1 має у власності квартиру загальною площею: 135,0 кв.м., житловою площею: 77,7 кв.м., адреса нерухомого майна: АДРЕСА_2 (реєстраційний номер майна 7388700); самохідне, моторне прогулянкове судно моделі «Buster XXL», реєстраційний номер - «НОМЕР_5», 2011 року побудови, країна виробництва - Фінляндія, ідентифікаційний номер корпусу - НОМЕР_6, матеріал корпусу - алюміній, довжина - 6,35 м., ширина - 2,40 м., висота борту - 0,98 м., двигун - Mercury-Verado, НОМЕР_7; на праві спільної сумісної власності йому належить квартира загальною площею: 66,1 кв.м., житловою

площею: 37,7 кв.м., адреса нерухомого майна: АДРЕСА_3 (інші співвласники: дружина - ОСОБА_2, сини - ОСОБА_3 та ОСОБА_4); його дружині - ОСОБА_2 на правівласності належить наступне майно: нежитлове приміщення, гараж, загальною площею: 296,7 кв.м., адреса нерухомого майна: АДРЕСА_4 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 651466371215); нежитлові приміщення, загальною площею: 214,7 кв.м., адреса нерухомого майна: АДРЕСА_5 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 23675541); земельна ділянка, кадастровий номер: 7121586202:03:003:0506, загальною площею: 0,0802 га, цільове призначення: для ведення особистого селянського господарства, адреса нерухомого майна: Черкаська обл., Золотоніський р-н, с. Кедина Гора (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 70735271215); земельна ділянка, кадастровий номер: 7121586202:03:003:0504, загальною площею: 0,0284 га, цільове призначення: для ведення особистого селянського господарства, адреса: Черкаська обл., Золотоніський р-н, с. Кедина Гора (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 70654371215); земельна ділянка, кадастровий номер: 3222481200:04:001:0072, загальною площею: 0,1493, адреса: АДРЕСА_6 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 25657732224), а також вона є однією із засновників ТОВ «Е.С.П. ТЕХНОЛОГІЇ» та володіє 33,34% частки в статутному капіталі цього товариства (код згідно з ЄДРПОУ: 38661008, адреса місцезнаходження юридичної особи: 08300, Київська обл., м. Бориспіль, вул. Горького, буд. 42, офіс 2). Оскільки шлюб між ОСОБА_1 та ОСОБА_2 був зареєстрований 25 жовтня 1980 року, а вказані вище об'єкти нерухомого майна та корпоративні права ОСОБА_2 набула у власність у 2008 році та 2013 - 2015 роках, то, відповідно до положень [Сімейного кодексу України](#), таке майно є спільною сумісною власністю подружжя.

При цьому, позивач звертає увагу на те, що ОСОБА_2 за період з 1998 року по 2019 рік не отримувала доходів, достатніх для придбання переліченого вище нерухомого майна, водночас рівень доходів ОСОБА_1 був значно вищим та достатнім, щоб придбані вказані об'єкти нерухомості. Отже, вказане майно належить ОСОБА_2, при цьому її чоловік - ОСОБА_1 може вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження вказаним нерухомим майном та корпоративними правами. Крім того, в Статуті ТОВ «Е.С.П. ТЕХНОЛОГІЇ» серед учасників товариства зазначений ОСОБА_5, який у період з 2010 по 2014 роки був помічником депутата ОСОБА_1. Тобто, у позивача наявні підстави вважати, що між ОСОБА_1 та ОСОБА_5 існують сталі ділові зв'язки, що додатково підтверджує здійснення опосередкованого контролю підсанкційною особою над діяльністю ТОВ «Е.С.П. ТЕХНОЛОГІЇ» через пов'язаних осіб ОСОБА_2 та ОСОБА_5.

На переконання позивача, викладені вище обставини зумовлюють відповіднереагування з боку держави шляхом використання правового механізму застосування до ОСОБА_1 санкції у виді стягнення в дохід держави активів, які знаходяться на території України, що в умовах триваючої агресивної війни РФ проти України співвідносяться з інтересами суспільства.

Ухвалою Вищого антикорупційного суду від 24 липня 2025 року відкрито провадження в адміністративній справі, відповідачу встановлено п'ятиденний строк із дня одержання позовної заяви, але не пізніше дня судового розгляду подати відзив на позовну заяву у відповідності до вимог [ст. 162 КАС України](#), третім особам на стороні відповідача, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору, запропоновано надати пояснення, у відповідності до вимог [ст. 165 КАС України](#).

Разом з адміністративним позовом до суду надійшла також заява Міністерства юстиції України про забезпечення позову, яка була задоволена ухвалою суду від 22 липня 2025 року.

Відповідач та треті особи правом на подання відзиву/пояснень не скористалися, про відкриття провадження у справі та дати призначених судових засідань були поінформовані шляхом опублікування повісток про виклик/повідомлень про судові засідання, ухвали про відкриття провадження у справі (з відповідним посиланням) на офіційному сайті Вищого антикорупційного суду, а також шляхом надсилання таких викликів/повідомлень та ухвали про відкриття провадження за їх останнім відомим місцезнаходженням/місцезнаходженням юридичної особи, однак відповідні конверти повернулися до суду з відмітками: «Адресат відсутній за вказаною адресою», «За закінченням терміну зберігання».

При цьому, колегія суддів вважає за необхідне відмітити ту обставину, що ОСОБА_1 відстежує події, які відбуваються в Україні стосовно його особи, зокрема, відповідно до матеріалів справи, на веб-сайті російського інтернет-видання «Антифашист» розміщене інтерв'ю з ОСОБА_1 (стаття під назвою «ІНФОРМАЦІЯ_3» від ІНФОРМАЦІЯ_4), в якій міститься таке його висловлювання: «Я был против этой власти, в отношении меня даже санкции ввели». Вказане свідчить про те, що ОСОБА_1 обізнаний про введення санкцій стосовно нього та з високою ймовірністю ознайомлений і з інформацією стосовно руху цієї справи, розміщеною на офіційному сайті Вищого антикорупційного суду, однак своїм правом з'явитися до суду для участі в її розгляді чи надати відзив на позовну заяву Міністерства юстиції України не скористався.

Відповідно до ч. 6 ст. [162](#), ч. 2 ст. [175 КАС України](#), у разі ненадання відповідачем відзиву у встановлений судом строк без поважних причин, суд вирішує справу за наявними в ній матеріалами.

Позиції учасників справи.

Представник позивача в судовому засіданні підтримала доводи, викладені в позовній заяві, і просила адміністративний позовом задовольнити.

Відповідач та треті особи в судове засідання не з'явилися, причини неявки не повідомили, про час та місце розгляду справи повідомлялися належним чином, правом на подання відзиву на позов, пояснень або заперечень проти його задоволення не скористалися.

Неявка в судове засідання учасників справи та/чи їх представників не перешкоджає розгляду позовної заяви по суті та не може бути підставою для зупинення строків її розгляду, відкладення засідання на інший час чи дату або оголошення перерви у судовому засіданні (ч. 3 ст. [268](#), ч. 5 ст. 283 [1 КАС України](#)).

Встановлені обставини, мотиви і оцінка суду.

Заслухавши пояснення представника позивача, розглянувши матеріали адміністративної справи, всебічно і повно з'ясувавши в судовому засіданні усі фактичні обставини справи, на яких ґрунтується позовна заява, оцінивши наявні матеріали в їх сукупності, колегія суддів вважає за необхідне зазначити, що для гарантування конституційного порядку, нормального функціонування держави з метою утвердження прав і свобод людини і забезпечення гідних умов життя, [Конституція України](#) передбачає структуровану, багаторівневу, ієрархічну систему органів державної влади, які наділені відповідною компетенцією, мають свій предмет відання та владні повноваження.

Здійснення державної влади на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову передбачає, що кожний орган державної влади має належати до однієї з цих гілок влади або мати особливий статус, окремо визначений [Основним Законом України](#).

Закріплення такої гнучкої, але водночас чітко визначеної системи органів державної влади, з розділенням та чітким визначенням і розмежуванням повноважень зумовлене забезпеченням цілісності внутрішньої структури держави та необхідністю задоволення потреб державного та суспільного життя країни.

На думку колегії суддів, в умовах правового режиму воєнного стану таке розмежування повноважень між гілками влади стає ще більш чітким, а надані повноваження, які визначені [Конституцією України](#), повинні

використовуватися суб'єктами застосування ще більш відповідально та виключно для досягнення єдиної мети - нівелювати загрози існування самої держави та захистити її фундаментальні цінності.

Відповідно до [ст. 1 Закону України «Про Раду національної безпеки і оборони України»](#), РНБОУ, відповідно до [Конституції України](#), є координаційним органом з питань національної безпеки і оборони при Президентові України. Прийняті РНБОУ рішення вводяться в дію указами Президента України. Рішення РНБОУ, введені в дію указами Президента України, є обов'язковими до виконання органами виконавчої влади.

Як визначено ч.ч. 1, 2 [ст. 1 Закону України «Про санкції»](#) (далі - Закон), з метою захисту національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України, протидії терористичній діяльності, а також запобігання порушенню, відновлення порушених прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави можуть застосовуватися спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи - санкції, які можуть застосовуватися з боку України по відношенню до іноземної держави, іноземної юридичної особи, юридичної особи, яка знаходиться під контролем іноземної юридичної особи чи фізичної особи-нерезидента, до іноземців, осіб без громадянства, суден, повітряних суден, а також суб'єктів, які здійснюють терористичну діяльність.

Відповідно до п. 1 ч. 1 [ст. 3 цього ж Закону](#), підставами для застосування санкцій є дії іноземної держави, іноземної юридичної чи фізичної особи, інших суб'єктів, які створюють реальні та/або потенційні загрози національним інтересам, національній безпеці, суверенітету і територіальній цілісності України, сприяють терористичній діяльності та/або порушують права і свободи людини і громадянина, інтереси суспільства та держави, призводять до окупації території, експропріації чи обмеження права власності, завдання майнових втрат, створення перешкод для сталого економічного розвитку, повноцінного здійснення громадянами України належних їм прав і свобод.

Як визначено п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону](#), одним із видів санкцій є стягнення в дохід держави активів, що належать фізичній або юридичній особі, а також активів, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

Цим [Законом](#) було визначено, що пропозиції щодо застосування, скасування та внесення змін до санкцій виносяться на розгляд Ради національної безпеки та оборони України Верховною Радою України, Президентом України, Кабінетом Міністрів України, Національним банком України, Службою безпеки України (ч. 1 ст. 5 Закону).

Такий вид санкції, як стягнення в дохід держави активів, що належать фізичній або юридичній особі, а також активів, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними має винятковий характер та може бути застосована лише щодо фізичних та юридичних осіб, які своїми діями створили суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України (в тому числі шляхом збройної агресії чи терористичної діяльності) або значною мірою сприяли (в тому числі шляхом фінансування) вчиненню таких дій іншими особами, у тому числі до резидентів у розумінні [Закону України «Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів»](#), а також ця санкція може бути застосована у період дії правового режиму воєнного стану чи після його припинення або скасування (якщо позовну заяву про застосування цієї санкції подано в період дії правового режиму воєнного стану) та за умови, що на відповідну фізичну чи юридичну особу в порядку, визначеному цим [Законом](#), вже накладено санкцію у виді блокування активів (ч. 1 ст. 5-1 Закону).

За наявності підстав та умов, зазначених у частині першій ст. 51 [Закону](#), на виконання [постанови Кабінету Міністрів України від 27 травня 2022 року №635](#), Міністерство юстиції України звертається до Вищого антикорупційного суду із заявою про застосування до відповідної фізичної або юридичної особи санкції, в порядку, визначеному [Кодексом адміністративного судочинства України](#).

[Указом Президента України від 22 листопада 2024 року №779/2024](#) було введено в дію рішення РНБОУ від 22 листопада 2024 року «Про застосування та скасування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», яким були підтримані внесені Службою безпеки України пропозиції щодо застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), у тому числі, стосовно **ОСОБА_1** , **ІНФОРМАЦІЯ_1** , громадянство - Україна (7 позиція у додатку до цього рішення),

Міністерство юстиції України звернулося з адміністративним позовом до **ОСОБА_1** , треті особи, які не заявляють самостійних вимог на стороні відповідача: **ОСОБА_2** , **ОСОБА_3** , **ОСОБА_4** , ТОВ «Е.С.П. ТЕХНОЛОГІЇ», про стягнення активів у дохід держави, а саме: квартири, загальною площею: 135,0 кв.м., житловою площею: 77,7 кв.м., адреса нерухомого майна: **АДРЕСА_2** (реєстраційний номер майна 7388700); квартири, загальною площею: 66,1 кв.м., житловою площею: 37,7 кв.м., адреса нерухомого майна: **АДРЕСА_3** ; нежитлового приміщення, гараж, загальною площею: 296,7 кв.м., адреса нерухомого майна: **АДРЕСА_4** (реєстраційний номер об'єкта

нерухомого майна: 651466371215); нежитлових приміщень, загальною площею: 214,7 кв.м., адреса нерухомого майна: АДРЕСА_5 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 23675541); земельної ділянки, кадастровий номер: 7121586202:03:003:0506, загальною площею : 0,0802 га, цільове призначення: для ведення особистого селянського господарства, адреса нерухомого майна: АДРЕСА_4 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 70735271215); земельної ділянки, кадастровий номер: 7121586202:03:003:0504, загальною площею: 0,0284 га, цільове призначення: для ведення особистого селянського господарства, адреса: Черкаська обл., Золотоніський р-н, с. Кедина Гора (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 70654371215); земельної ділянки, кадастровий номер: 3222481200:04:001:0072, загальною площею: 0,1493, адреса: АДРЕСА_6 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 25657732224); самохідного, моторного прогулянкового судна моделі «Buster XXL», реєстраційний номер - «НОМЕР_5», 2011 року побудови, країна виробництва - Фінляндія, ідентифікаційний номер корпусу - НОМЕР_6, матеріал корпусу - алюміній, довжина - 6,35 м., ширина - 2,40 м., висота борту - 0,98 м., двигун - Mercury-Verado, НОМЕР_7; 33,34% частки в статутному капіталі ТОВ «Е.С.П. ТЕХНОЛОГІЇ» (код згідно з ЄДРПОУ: 38661008, адреса місцезнаходження юридичної особи: 08300, Київська обл., м. Бориспіль, вул. Горького, буд. 42, офіс 2).

Підставами для застосування санкції позивач зазначив пп. «в» п. 2 ч.1 ст. [51 Закону](#), а саме:

- виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії проти України, окупації територій України, вчинення діянь, які відповідно до норм міжнародного права та/або законодавства України мають ознаки воєнних злочинів, геноциду або злочинів проти людяності;
- підтримання політики держави-агресора щодо невизнання права Українського народу на самоідентифікацію та самовизначення, викривлення уявлення про самобутність Українського народу та його прагнення до незалежності, що реалізується через поширення фальшивих ідеологем, в основі яких лежить завідомо хибне та маніпулятивне ототожнення українського патріотизму з «нацизмом» чи іншими людиноненависницькими ідеологіями;
- розпалювання ненависті до Українського народу, його культури, державної мови, національної ідентичності.

Обґрунтовуючи підстави для застосування запропонованої санкції, позивач послався, серед іншого, на інформацію, отриману в ході огляду російської соціальної мережі «Вконтакте» в межах проведення досудового розслідування у кримінальному провадженні №22022101110000331 від 09 вересня 2022 року за обвинуваченням ОСОБА_1 у вчиненні кримінальних правопорушень,

передбачених ч. 2 ст. 111 та ч. 1 ст. 332-2 [КК України](#). Так, відповідно до протоколу огляду мережі Інтернет від 19 липня 2022 року, здійснено огляд веб-сторінки спільноти під назвою «МОЙ ДОНБАСС/КОРОТКО О ГЛАВНОМ», під час якого виявлено відеозапис від ІНФОРМАЦІЯ_5 під назвою «ІНФОРМАЦІЯ_6 », на якому протягом всього часу його тривалості відображено коментар щодо візиту ОСОБА_1 до окупованого на той час збройними силами російської федерації (у приналежності до яких він себе позиціонує) с. Катюжанка, Київської області (з 28 лютого 2022 року по 31 березня 2022 року). Крім того, ОСОБА_1 має власні канали в месенджері «Telegram» під назвою « ОСОБА_1 » та на російському відеоресурсі «Rutube» з назвою « ОСОБА_1 (ОСОБА_1)», на якому розміщені відеозаписи за участю ОСОБА_1 в різних пропагандистських політичних ток-шоу на російських телеканалах. До того ж, ОСОБА_1 регулярно бере участь у пропагандистських ток-шоу на російському телебаченні (брав участь: в телепрограмі «Вечер с ОСОБА_9» та ток-шоу на телеканалі «Звезда»). Вказані ресурси ОСОБА_1 використовує в якості публічної платформи для поширення пропагандистських тез політичного керівництва держави-терориста щодо так званого «державного перевороту» в Україні в 2014 році та виправдання так званої «сво», метою якої є «денацифікація» та «демилітаризація» держави Україна. Так, ОСОБА_1 на своєму каналі в «Telegram» поширює дописи, в яких наслідують російські пропагандистські наративи, в яких використовує терміни «нацисти», «нацизм» та «фашизм», ототожнює прояв патріотизму серед українців з так званим «неонацизмом», а також дискредитує військовослужбовців Збройних Сил України та представників правоохоронних органів України. Зокрема відповідні публікації поширювались ОСОБА_1 починаючи з березня 2022 року. Крім того, ОСОБА_1 систематично продовжує публічно підтримувати та поширювати російську пропагандистську риторику за допомогою російських ЗМІ. Так, ІНФОРМАЦІЯ_4 на веб-сайті російського інтернет-видання «Антифашист» розміщена стаття під назвою «ІНФОРМАЦІЯ_3», в якій міститься інтерв'ю з ОСОБА_1 , з аналізу якого слідує, що він системно заперечує легітимність української влади та державних інституцій, стверджуючи про відсутність законної влади в Україні після 2014 року та після завершення строку повноважень чинного Президента України Володимира Зеленського; публічно виправдовує та підтримує збройну агресію російської федерації проти України, зокрема зазначає стосовно «необхідності» так званої «денацифікації» та «демилітаризації» України як умов закінчення війни та стверджує про відсутність альтернативи повного контролю рф над територією України або її так званому «воссоединению» з росією; вкотре зазначає про події 2014 року (Революція Гідності) та називає це «державним переворотом», що відповідає одному із наративів пропаганди рф, а також в статті присутні тези щодо ототожнення української державної політики з «нацистським режимом»;

необхідність проведення фільтраційних заходів над українським населенням після завершення бойових дій та проведення судового трибуналу за аналогією з Нюрнберзьким процесом над українськими політичними діячами. До того ж, 28 березня 2025 року на веб-сайті федерального інформаційного агентства «Аргументи и факти» розміщено коментар ОСОБА_1, в якому він ототожнює українських військовослужбовців з «неонацистами» та дискредитує Збройні Сили України, а також підтримує притаманний російській пропаганді наратив, щодо так званої «громадянської війни», яка відбудеться в Україні з метою створення тиску на українське суспільство та примусу до капітуляції ЗСУ. Наведені обставини свідчать про те, що діяльність ОСОБА_1 має системний характер та направлена на підтримку політики держави агресора та дискредитацію державної влади України, яка триває на теперішній час.

На думку колегії суддів, наведені та інші зазначені у позові обставини підтверджуються дослідженими в судовому засіданні матеріалами справи, в тому числі переглянутими відеозаписами, та свідчить про поширення ОСОБА_1 інформації, спрямованої на підтримку, виправдання, популяризацію та глорифікацію злочинної діяльності рф, публічне заперечення, у тому числі через медіа та з використанням мережі Інтернет, збройної агресії рф проти України, пропаганду російського нацистського тоталітарного режиму, що створює загрозу національним інтересам, національній безпеці, суверенітету і територіальній цілісності України, сприяє терористичній діяльності та порушує права і свободи людини і громадянина, інтереси суспільства та держави.

Відповідно до ч. 6 [ст. 283-1 КАС України](#), суд ухвалює рішення на користь тієї сторони, сукупність доказів якої є більш переконливою порівняно із сукупністю доказів іншої сторони.

Колегія суддів, оцінюючи надані позивачем матеріали, констатує загальновідомий факт того, що на території України з початку 2014 року фіксується вітчизняною правоохоронною системою, як і міжнародною спільнотою, трагедія, яку не знало людство з Другої світової війни, що спричинена віроломними діями рф, залишаючись об'єктивними, дотримуючись особливостей, які встановлені законодавцем під час провадження у справах про застосування санкцій (ч.ч. 3, 4, 5, 6 [ст. 283-1 КАС України](#)), з урахуванням продовження дії воєнного стану в Україні ([Указ Президента України №478/2025](#)), чинності рішення РНБОУ від 22 листопада 2024 року в частині ОСОБА_1 (інших відомостей не надано), здійснивши усі можливі дії з повідомлення останнього, вважає за можливе задовольнити позов частково.

Так, як зазначено у позові та підтверджується дослідженими в судовому засіданні матеріалами, підсанкціна особа - ОСОБА_1 має у власності квартиру загальною площею 135,0 кв.м. та самохідне, моторне прогулянкове судно

моделі «Buster XXL», на праві спільної сумісної власності йому належить квартира загальною площею 66,1 кв.м., а його дружині - ОСОБА_2 на праві власності належать нежитлові приміщення загальними площами 296,7 кв.м., 214,7 кв.м.; земельні ділянки загальними площами 0,0802 га, 0,0284 га, 0,1493 га, а також вона та володіє 33,34% частки в статутному капіталі ТОВ «Е.С.П. ТЕХНОЛОГІЇ».

Вирішуючи питання про можливість стягнення в дохід держави вказаного майна у зв'язку із застосуванням до ОСОБА_1 санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини 1 статті 4 Закону, колегія суддів виходить, перш за все, з того, що така санкція є персональною, адже, у відповідності до положень цього [Закону](#), націлена на конкретних фізичних або юридичних осіб, які прямо або опосередковано впливають на стабільність держави. Тобто, стягненню в дохід держави підлягають лише активи/частина активів, які належать безпосередньо підсанкційній особі, або активи, якими така особа може фактично розпоряджатися.

Згідно з матеріалами справи ОСОБА_1 перебуває у шлюбі з ОСОБА_2 з 25 жовтня 1980 року (відомості про розірвання такого шлюбу відсутні).

Колегія суддів вважає за необхідне зазначити, що зміст та форма будь-якого процесу повинні відповідати загальним засадам, до яких віднесено, зокрема і засади недоторканості (непорушності) права власності, гарантованого [Конституцією України](#), а його позбавлення або обмеження допускається лише у випадках, визначених законом.

За правилами [ст. 368 Цивільного кодексу України](#), спільна власність двох або більше осіб без визначення часток кожного з них у праві власності є спільною сумісною власністю; майно, набуте подружжям за час шлюбу, є їхньою спільною сумісною власністю, якщо інше не встановлено договором або законом.

Аналогічні за змістом норми містяться і в [Сімейному кодексі України](#), зокрема, відповідно до ч. 2 ст. 60, вважається, що кожна річ, набута за час шлюбу, крім речей індивідуального користування, є об'єктом права спільної сумісної власності подружжя. Дружина і чоловік мають право на поділ майна, що належить їм на праві спільної сумісної власності, незалежно від розірвання шлюбу (ч. 1 [ст. 69 Сімейного кодексу України](#)).

При цьому, згідно з ч. 1 [ст. 70 цього ж Кодексу](#), у разі поділу майна, що є об'єктом права спільної сумісної власності подружжя, частки майна дружини та чоловіка є рівними, якщо інше не визначено домовленістю між ними або шлюбним договором.

З огляду на викладене, встановлені під час розгляду цього позову обставини, на переконання колегії суддів, виправдовують стягнення в дохід держави у зв'язку із застосуванням до ОСОБА_1 персональної санкції лише на його особисте майно (рівну частку у праві спільної сумісної власності), тобто 1/2 активів, які є спільним майном подружжя.

Зі змісту наданих в судовому засіданні пояснень представника Міністерства юстиції України вбачається, що фактично позивач визнає існування закріпленого нормами сімейним права механізму щодо поділу майна подружжя, однак вважає, що не може їх застосовувати, звертаючись з адміністративним позовом до суду, оскільки це не входить до повноважень позивача (визначати розмір частки), у зв'язку з чим не вбачає можливості просити суд стягнути в дохід держави 1/2 частину майна подружжя ОСОБА_1 та вважає, що такому стягненню підлягає все їх майно.

Колегія суддів вважає за необхідне зазначити, що при розгляді аналогічних справ недостатньо позивачу послатися лише на факт того, що зміст права спільної сумісної власності охоплює можливість прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними, а необхідно надати додаткові обґрунтування, що підтверджують вказані обставини, при цьому наведена вище норма ч. 1 [ст. 70 Сімейного кодексу України](#) досить чітко встановлює загальні принципи розподілу майна подружжя, тож в даному випадку суд не визначає розмір часток майна кожного із подружжя у спільній сумісній власності (належність їх на праві приватної власності будь-кому з подружжя), питання про що має вирішуватись в порядку цивільного судочинства шляхом подання відповідного позову, а лише констатує та застосовує вказаний загальний принцип, визначений названою статтею [Сімейного кодексу України](#), адже в протилежному випадку це призведе до нівелювання сталої судової практики з розподілу майна подружжя незалежно від наявності/відсутності офіційних доходів, яка також знаходить відображення у численних роз'ясненнях Міністерства юстиції України з цього приводу (ІНФОРМАЦІЯ_7; ІНФОРМАЦІЯ_8), надмірного втручання в права ОСОБА_2 на вільне володіння, користування та розпорядження своїм майном, яке належить їй на праві спільної сумісної власності, що суперечитиме [Конституції України, ст. 63 Сімейного кодексу України](#) та не співвідноситься з метою (не є пропорційним), досягнення якої передбачається застосування санкції до ОСОБА_1.

Дотримуючись окресленого загального принципу, що визначає належність майна кожному із співвласників у спільній сумісній власності (частки кожного із співвласників у праві спільної сумісної власності є рівними - ч. 2 [ст. 370 Цивільного кодексу України](#)), колегія суддів приходить до висновку про можливість стягнення в дохід держави лише 1/4 квартири загальною площею

66,1 кв.м., що належить на праві спільної сумісної власності ОСОБА_1 , ОСОБА_2 , ОСОБА_3 та ОСОБА_4 .

При цьому слід зазначити, що питання поділу (виділу) майна, що знаходиться у спільній сумісній власності на рівні частки з метою стягнення в дохід держави тієї, що належить ОСОБА_1 , стосується фактичного виконання цього рішення та не є предметом дослідження в межах даного судового розгляду.

Крім того, колегія суддів дійшла висновку про необхідність відмовити в задоволенні позову Міністерства юстиції України в частині корпоративних прав ОСОБА_2 , а саме: 33,34% частки в статутному капіталі ТОВ «Е.С.П. ТЕХНОЛОГІЇ».

Так, зі змісту [ст. 115 Цивільного кодексу України](#), господарське товариство є власником, зокрема майна, переданого йому учасниками товариства у власність як вклад до статутного (складеного) капіталу, яким можуть бути гроші, цінні папери, інші речі або майнові чи інші відчужувані права, що мають грошову оцінку, якщо інше не встановлено законом.

Отже, з моменту внесення грошових коштів чи іншого майна як вкладу таке майно належить на праві власності самому товариству і воно втрачає ознаки об'єкта права спільної сумісної власності подружжя (аналогічні висновки викладені в постанові Великої Палати Верховного Суду 29 червня 2021 року у справі №916/2813/18).

ОСОБА_2 володіє часткою в статутному капіталі ТОВ «Е.С.П. ТЕХНОЛОГІЇ» у розмірі 33 грн 34 коп., що еквівалентно 33,34%, на яку не поширюється режим спільної сумісної власності подружжя, отже ОСОБА_1 не має жодного відношення до вказаних корпоративних прав як чоловік ОСОБА_2 , а тому такі корпоративні права не підлягають стягненню в дохід держави у зв'язку із застосуванням до нього санкції, передбаченої пунктом 11 частини 1 [статті 4 Закону України «Про санкції»](#).

Стосовно посилання позивача на ту обставину, що в Статуті ТОВ «Е.С.П. ТЕХНОЛОГІЇ» серед учасників товариства зазначений ОСОБА_5 , який у період з 2010 по 2014 роки був помічником депутата ОСОБА_1 , що, на думку позивача, свідчить про існування сталих ділових зв'язків та додатково підтверджує здійснення опосередкованого контролю підсанкційною особою над діяльністю ТОВ «Е.С.П. ТЕХНОЛОГІЇ» через пов'язану особу, зокрема ОСОБА_5 , слід зазначити, що сам по собі факт перебування колишнього помічника ОСОБА_1 у складі учасників вказаного товариства не свідчить про можливість ОСОБА_1 вчиняти з майном такого товариства дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження, тобто дії тотожні вирішенню юридичної і фактичної долі майна шляхом його відчуження іншим особам,

зміни його стану чи призначення тощо як прямо так і опосередковано, адже наведені обставини мають бути підтверджені відповідними доказами (як то відомості про довіреності, доручення, будь-які інші дані, що свідчать про пов'язаність підсанкційної особи з діяльністю товариства, в тому числі через ОСОБА_5). Однак, таких відомостей, що свідчили би про можливості ОСОБА_1 контролювати активи товариства як через свою дружину ОСОБА_2 , так і через колишнього помічника ОСОБА_5 з 24 травня 2022 року (набрання чинності [закону від 12 травня 2022 року № 2257-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності санкцій, пов'язаних з активами окремих осіб»](#)) по день подачі позову, позивачем надано не було.

Колегія суддів, як складова судової влади, розуміючи межі своїх повноважень та визначені [Конституцією України](#) завдання зазначає, що застосована санкція є відповіддю держави на дії, що становлять загрозу її існуванню і її застосування може сприяти досягненню мети, про яку йде мова у [ст.1 Закону України «Про санкції»](#) (суверенне право України на захист).

В той же час, колегія суддів звертає увагу відповідача, що підставою для перегляду цього рішення можуть бути факти/інформація, які спростовують твердження позивача, які, в свою чергу, ґрунтуються на відомостях, що були зібрані Службою безпеки України тощо.

Підставою для перегляду цього рішення може бути також факт скасування Верховним Судом Указу Президента України від 22 листопада 2024 року №779/2024 стосовно ОСОБА_1 .

Жодних явних ознак порушення прав інших осіб прийнятим рішенням колегією суддів не встановлено.

Колегія суддів не вбачає підстав для скасування заходів забезпечення адміністративного позову, оскільки до відповідача застосовано санкцію у вигляді стягнення відповідних активів, як і не вбачає підстав для негайного виконання рішень та розподілу судових витрат.

На підставі викладеного, керуючись ст.ст. [242](#), [268](#), [2831 КАС України](#), ст.ст. [4](#), [5](#), [51 Закону України «Про санкції»](#), за достатності долучених до позову матеріалів, щоб прийти до переконання, що наданої позивачем інформації вистачає для прийняття рішення, суд -

ВИРІШИВ:

Позовну заяву Міністерства юстиції України до ОСОБА_1 , треті особи, які не заявляють самостійних вимог на стороні відповідача: ОСОБА_2 , ОСОБА_3 , ОСОБА_4 , Товариство з обмеженою відповідальністю «Е.С.П. ТЕХНОЛОГІЇ»,

про застосування санкції, передбаченої пунктом 11 частини 1 [статті 4 Закону України «Про санкції»](#) - **задовольнити частково.**

Застосувати до **ОСОБА_1** , ІНФОРМАЦІЯ_1 , громадянина України, РНОКПП - НОМЕР_1 , санкцію, передбачену пунктом 11 частини 1 [статті 4 Закону України «Про санкції»](#).

Стягнути в дохід держави такі активи:

?1/2 квартири, загальною площею: 135,0 кв.м., житловою площею: 77,7 кв.м., адреса нерухомого майна: АДРЕСА_2 (реєстраційний номер майна 7388700);

?1/4 квартири, загальною площею: 66,1 кв.м., житловою площею: 37,7 кв.м., адреса нерухомого майна: АДРЕСА_3 ;

?1/2 самохідного, моторного прогулянкового судна моделі «Buster XXL», реєстраційний номер - « НОМЕР_5 », 2011 року побудови, країна виробництва - Фінляндія, ідентифікаційний номер корпусу - НОМЕР_6, матеріал корпусу - алюміній, довжина - 6,35 м., ширина - 2,40 м., висота борту - 0,98 м., двигун - Mercury-Verado, НОМЕР_7;

?1/2 нежитлового приміщення, гаража, загальною площею: 296,7 кв.м., адреса нерухомого майна: АДРЕСА_4 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 651466371215);

?1/2 нежитлових приміщень, загальною площею: 214,7 кв.м., адреса нерухомого майна: АДРЕСА_5 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 23675541);

?1/2 земельної ділянки, кадастровий номер: 7121586202:03:003:0506, загальною площею : 0,0802 га, цільове призначення: для ведення особистого селянського господарства, адреса нерухомого майна: Черкаська обл., Золотоніський р-н, с. Кедина Гора (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 70735271215);

?1/2 земельної ділянки, кадастровий номер: 7121586202:03:003:0504, загальною площею: 0,0284 га, цільове призначення: для ведення особистого селянського господарства, адреса: Черкаська обл., Золотоніський р-н, с. Кедина Гора (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 70654371215);

?1/2 земельної ділянки, кадастровий номер: 3222481200:04:001:0072, загальною площею: 0,1493, адреса: АДРЕСА_6 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 25657732224);

В решті позовних вимог - **відмовити.**

Копію рішення не пізніше наступного дня після ухвалення надіслати учасникам та опублікувати на офіційному веб-сайті Вищого антикорупційного суду.

Рішення суду в день набрання ним законної сили надіслати Кабінету Міністрів України для визначення суб'єкта, порядку та способу його виконання.

Апеляційна скарга на рішення Вищого антикорупційного суду може бути подана стороною до Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду протягом п'яти днів з дня його проголошення. Особи, які не були присутні при проголошенні зазначеного рішення, мають право його оскаржити протягом п'яти днів із дня публікації рішення на офіційному веб-сайті Вищого антикорупційного суду.

Рішення набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги, рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Рішення у повному обсязі було складене **09 вересня 2025 року**.

Головуючий

Я. ШКОДІН

Судді

О. ФЕДОРОВ

Л. ЗАДОРЖНА

Покликання на рішення суду в Єдиному державному реєстрі судових рішень:
<https://reyestr.court.gov.ua/review/130082034>